

POSTANOWIENIE

23 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

na posiedzeniu niejawnym 23 sierpnia 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa W. J.
przeciwko M. P.
o ochronę dóbr osobistych i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej W. J.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 17 stycznia 2022 r., V ACa 89/20,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
- 2) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Katowicach na rzecz adw. T. M. wynagrodzenie w kwocie 1890 (tysiąc osiemset dziewięćdziesiąt) zł - podwyższone o stawkę podatku od towarów i usług - tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym,
- 3) nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących

rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 17 stycznia 2022 r. (sygn. akt V ACa 89/20) pełnomocnik powoda W. J. oparł wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., stwierdzając ogólnikowo, że wobec rażących i oczywistych uchybień, których miał dopuścić się Sąd drugiej instancji, wydając zaskarżony wyrok, zachodzi wewnętrzna sprzeczność pomiędzy ustalonym przez sądy obu instancji stanem faktycznym w niniejszej sprawie, a treścią wydanego przez Sąd Apelacyjny w Katowicach, rozstrzygnięcia. W dalszej kolejności skarżący zaprezentował własną subiektywną wersję zdarzeń faktycznych odnośnie do negatywnych następstw doznanego rozstroju zdrowia oraz analogiczną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Odnosząc się do skonkretyzowanej przez pełnomocnika skarżącego przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., należy stwierdzić, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że zachodzi ona wówczas, kiedy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie kwalifikowanych uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym i oczywistym, polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Do wykazania oczywistej zasadności skargi powinno wystarczyć jedno konkretne twierdzenie, jedna stanowcza, przekonująca od razu teza, wskazująca

racje podważające rozstrzygnięcie poddane krytyce i zaskarżeniu. W rezultacie oczywista zasadność skargi kasacyjnej może wynikać tylko z oczywistych błędów sądu spowodowanych rażącym naruszeniem zasad wykładni lub stosowania prawa. Na tym właśnie polega „oczywista” zasadność środka zaskarżenia w rozumieniu przyjętym w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 grudnia 2019 r., IV CSK 307/19, niepubl.). Takiego wyводу nie zawiera uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, która w istocie odwołuje się do uzasadnienia zarzutów wypełniających podstawę skargi kasacyjnej. Poza tym treść zarzutu naruszenia art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 23 k.c. i art. 448 k.c. (pkt 1 a skargi) uzasadnia stanowisko, że powód wbrew zakazowi wyrażonemu w art. 398³ § 3 k.p.c., dąży w istocie do zakwestionowania dokonanych przez Sąd Apelacyjny w Katowicach ustaleń faktycznych. Okoliczność ta pozostaje w sprzeczności z zakazem wyrażonym w art. 398³ § 3 k.p.c., zgodnie z którym podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące prawidłowości ustalenia faktów lub oceny dowodów. Należy zdecydowanie podkreślić, że Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). W rezultacie podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Wskazać należy również, że nie zachodzi też nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 102 w związku z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. uwzględniając sytuację majątkową powoda.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi przez pełnomocnika ustanowionego przez Sąd Apelacyjny w Katowicach z urzędu w postępowaniu kasacyjnym orzeczono na podstawie § 4 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z

urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 18) oraz przepisów § 2 pkt 4 i § 8 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. (Dz.U. poz. 1800) stosowanych przez analogię w związku z orzeczeniami Trybunału Konstytucyjnego z 23 kwietnia 2020 r., SK 66/19 (OTK-A 2020, poz. 13), z 19 kwietnia 2023 r., SK 85/22 (OTK-A 2023, poz. 41) i z 20 kwietnia 2023 r. SK 53/22 (OTK-A 2023, poz. 49).

[PG]

[ms]